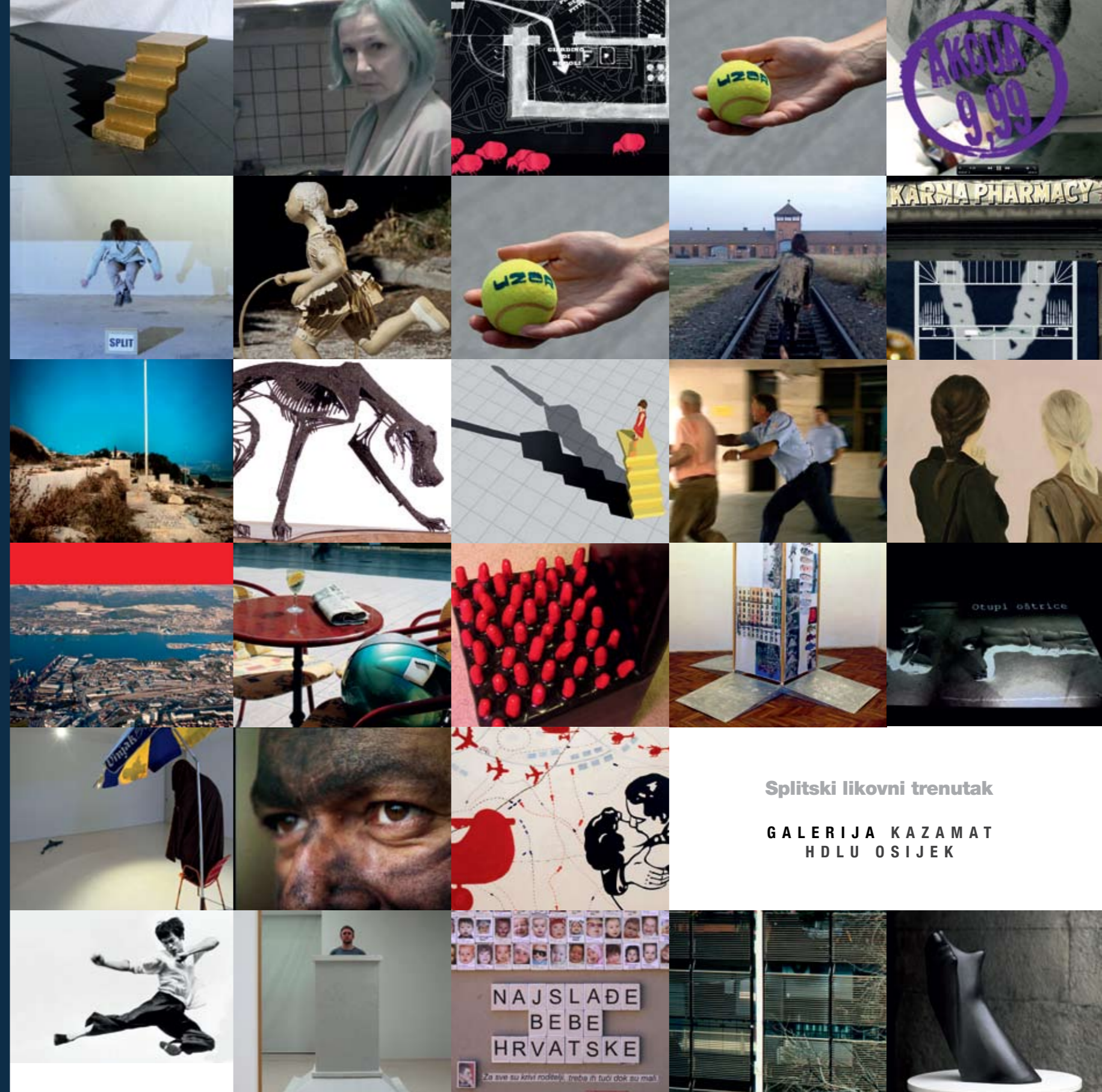

W20A

Splitski likovni trenutak

**GALERIJA KAZAMAT
HDLU OSIJEK**

NAJSLAĐE
BEBE
HRVATSKE

Za sve su knji roditelji, treba ih tući dok su mali

organizacija

Hrvatska udruga likovnih umjetnika - Split
 Obala hrvatskog narodnog preporoda 24/I, 21000 Split
 hulu-split@st.t-com.hr
 www.hulu-split.hr

Hrvatsko društvo likovnih umjetnika Osijek

hdlu-osijek@os.t-com.hr

www.hdlu-osijek.hr

mjesto izlaganja

Galerija Kazamat, Jagićeva 2, Osijek

kustos

Toni Horvatić

postav

Toni Horvatić

koordinacija

Ivo Županović, Mateo Perasović

administracija

Nađa Marković

izdavač

Hrvatska udruga likovnih umjetnika - Split

za izdavača

Mateo Perasović

urednik fotografije

Ivan Bura

fotografije

Ivan Bura, Zoran Alajbeg, arhive autora

grafičko oblikovanje

Ivan Bura, Tanja Drinković

tisak

Jafra print

naklada

400

godina

2011.

Uvod.....	6
Filip Rogošić	8
Mateo Perasović i Zoran Alajbeg	10
Vojin Hraste.....	12
Goran Čače.....	14
Mislav Katalinić.....	16
Kristina Restović	18
Vlado Zrnić	20
Milan Brkić.....	22
Velibor Janković.....	24
Boris Šitum.....	26
Šimun Šitum	28
Kača Svedružić.....	30
Nives Čičin Šain	32
Valentino Bilić Prčić.....	34
Tanja Ravlić Čelić	36
Rino Efendić	38
Vedran Perkov	40
Alemka Đivoje.....	42
Hrvoje Cokarić.....	44
Robert Jozić i Filip Tadin	46
Zaključak.....	48

SADRŽAJ*Impressum*

Splitski likovni trenutak u Osijeku

Naziv izložbe nastao je spontano. U razmišljanjima o karakteru i svrsi projekta. Izložba je prva od dviju izložbi kojima je namjera osiječkoj publici predstaviti likovne radove splitskih umjetnika koji do sada nisu nikad bili izlagani u Osijeku i obrnuto – splitskoj publici predstaviti likovne radove osiječkih umjetnika. Budući da se radi o zajedničkom projektu splitske 'Hrvatske udruge likovnih umjetnika' i osiječkog 'Hrvatskog društva likovnih umjetnika' trebalo je (još više no što je to nužno kod tematskih izložbi) voditi računa o tome da se usko fokusiranim konceptom, razmišljanja kustosa ne pretpostave radovima. Stoga sam se radije nauštrb fokusiranog odlučio za difuzno rasvjetljavanje splitske likovne scene želeći ovom izložbom što je moguće širim zahvatom predstaviti radove, a ne ideju. Radove 22-oje autora od 300 koliko ih Udruga broji. S tim da ih je zahvaljujući filmu Vlade Zrnića : 'Akcija 9.99' o splitskoj likovnoj sceni prisutno barem još toliko. Dakle, u prvom planu mi je, krećući se unutar brojčanog limita koji svaka izložba u sebi nosi, dati koliki toliki uvid u splitsku likovnu scenu. Neki će možda prigovoriti da nešto tako gorda prizvuka zapravo niti ne postoji i da je proizvod halucinacija u boljem ili infišacija u goreem slučaju. Njima moram odgovoriti na barem tri načina. Prvo i osnovno to što mi nešto ne vidimo, ne znači da to nije sada i ovdje (Daisetsu Teitaro Suzuki op.a). Drugo, kao što i sami u pribranosti znamo, da bi se vidjelo ponekad treba zatvoriti oči (Alfred Otto Wolfgang Schulze op.a). I naposljetku posljednje, ili prvo - upravo je fraktalnost posebnost splitske likovne scene (ma koliko Split obavijao oblak nadmenosti u doživljaju toga grada onih koji s njim ne žive). Ne fraktalnost življenja forme građanskog društvenog ugovora

u svim njegovim pojavnostima (pa i kad je likovnost u pitanju) već upravo obrnuto, fraktalnost kao strategija ustrajnog otpora: zaustavljanju, cementiranju i katalogiziranju. Do granice samoponištavanja vlastitog rada, a ponekad nažalost i samoga sebe (vječna slava Pavi Dulčiću). Bez obzira, da li je u pitanju: crtež, grafika, skulptura, slika, objekt, instalacija ili film da nabrojam samo neke forme izraza - alate kojima se autori služe. Nadalje, fraktalnost ne kao odjek razlomljenosti izvana, već kao izbor iznutra - iz sebe, ako se uopće može govoriti o izboru u sjeni razlomljenoga svijeta. U takvoj groteski važno je djelovati i ne odustajati. Zadržati vedar duh i bistar pogled. Radovi koji pritom nastaju pepeo su umjetnosti koja jest (Yves Klein op. a.), koja nema alternativu (Vlado Martek op.a.). Kompaktna, fluidna, vitalna, samoobnavljajuća, a kad je glupost u pitanju ironična i bolna. Neki će reći da je, ako i postoji, ta scena beskrvna i bez osobitog značaja odnosno utjecaja kako vole kazati jer im je utjecaj važan, ali ne vjerujte im. To mahom govore sitne duše. Izvana nacifrane, iznutra siromašne i jadne. Štetnici. Kako ih jednim svojim radom imenuje i proziva Milan Brkić. Lažni od svagdana do blagdana. I natrag. Kad rascijepljenost istakne dvojstvo zbilje, splitska scena se mahom odlučuje za njenu manje vidljivu stranu. To što je time konformističkom pogledu manje vidljiva, to njoj ne smeta. Jer produkcija koja život znači je stalna i dovoljno vidljiva onome tko hoće vidjeti. I za kraj ovog uvoda kratko objašnjenje riječi trenutak u nazivu izložbe. Riječ trenutak koristim zato jer će u svijesti, percepciji posjetitelja ova izložba i biti trenutak. Niti više, niti manje. Nadam se lijep i svijetao trenutak. Onaj za pamćenje, ako nije pretenciozno tako nešto poželjeti.

UVOD

Toni Horvatić

'Ruke' Filipa Rogošića ne predstavljaju ruke (kao što je čest slučaj kod mladih autora figurativne plastike), već to jesu ruke koje profinjeno i snažno iz tvarnog uranjaju u prostor opipljivog. Hvatajući ga u svojoj nemoći lijep su primjer istinskog prijateljstva suprotnosti koje svaki prostor u sebi prirodno nosi. Moć i nemoć istovremeno. Što je najvažnije - bez kompromisa. Riječ je o puno suptilnijoj i plodonosnijoj stvarnosti no što bi je kompromis mogao ponuditi... Rijetko danas susrećemo tako dobar primjer ujedno i nježnog i čvrstog kiparskog zagrljaja prostora. Na pitanje što je za tebe skulptura, autor odgovara: 'Skulptura je možda način da se od ničega napravi nešto, da se ostavi neki trag, zapis jednog razmišljanja, ali bez riječi, onako... nekad u dahu, nekad uz puno muke. Želja je to da se opipa nešto pod rukom, da se poigra sa sjenom, da se ukroti svjetlo. Skulptura je neopisiva glad za kamenim prahom, toplinom drva, hladnim metalom... podatnom glinom, smradom plastike, glad je to za trenucima kada mozak juriša i kada ruke slušaju snove.'

Filip Rogošić

'Ruke', patinirani gips, 40 cm, 60 cm

Kamo sreće da su manju glad za kamenom i strast za betonom imali 'poduzetnici' čije devastacije prostora raskrinkavaju lijepa panoramska fotografija Zorana Alajbega i tekst Matea Perasovića u njihovom zajedničkom radu 'Sjever grada'. U cijelosti iznosim tekst Matea Perasovića: 'Split je grad dvojake povijesne zbilje, kako daleke tako i bliske. Nulta točka današnjeg regionalnog centra je mikro lokacija na istočnoj strani Jadranskog mora u rimskoj provinciji Dalmacija na kojoj je u bljesku kasnoantičke slave sagrađena raskošna arhitektonska pečetvorina po uzoru na kastrum. Logor-palača, koja je trebala garantirati desetak godina mirnog života abdiciranom augustusu, osigurala je pak 1700 godina nemirnog života žiteljima grada podno Marjana, bogatog za vlast, a škrtog za narod. Kako je počelo, tako je i danas, dok na obalnom pokosu cvjetaju apartmanska naselja i urbane vile, raširen po okolnim padinama leži, nekad težački i radnički, a danas tek prigradski Split. Trenutno zapostavljeni, sjeverni dio poluotoka mutno zrcali sliku prohujale kolektivne ere. Taj je prostor kao metafizički spomenik nedavne prošlosti trošnim sadržajem pokriven do ruba trpljivosti. Umrtvljena infrastruktura, islužena industrija i svakojaka fantomska djelatnost te kaotične pustopoljine izazov su sveprisutnoj poduzetničkoj gladi. Ako bude sreće i pameti, možda se na tom prostoru uzdigne neka nova porta aurea, trijumfalni ulaz u obnovljeni grad, jer Split to zaslužuje, a možda se po političkoj inerciji prometne u zonu interesa stranih uzurpatora i domaćih izdajnika, što je veća vjerojatnost. Bumo videli.'

Mateo Perasović i Zoran Alajbeg

'Sjever grada', 276 x 184 cm

Psihoanalitičar bi, kaže Gaston Bachelard, trebao obratiti pozornost na jednostavnu smještenost u prostoru osobe koja se sjeća. To naziva topoanalizom. Topoanaliza bi trebala biti sustavna psihološka studija predjela našeg intimnog života, egzistencije našeg bića u prostorima osobne svakodnevice. Rad Vojina Hraste prikazuje individu u koja se osjeća bespomoćno pred figurom maloga morskoga psa nasukanog na suhi betonski pod van svog elementa. Figura stoji na stolcu, pod suncobranom. Tako je odijeljena i od zemlje i od neba. Osjeća se sigurno pod svojim prekrivačem, iako on nije nikakva stvarna zaštita, kao što niti opasnost nije prava. Autor se pita: 'Što bi nam mogla kazati topoanaliza toga položaja u prostoru?' Odgovor znamo. Jer kao što Noel Arnaud u svome djelu 'Nedovršeno stanje' piše – mi smo prostor u kojemu jesmo. Ako je naš životni prostor, kako Gaston Bachelard sjajno navodi 'ta kuća našeg bića', sabijen među svoja četiri zida u konvencionalnu geometrijsku rupu popunjenu slikama, tričarijama i ormarima; naguran u nešto što je samo po sebi svojevrsni ormar, tada će u njemu zasigurno uvijek biti nedovoljno prečki na koje bi objesili sve svoje strahove, bjesove, nedoumice i nezadovoljstva. Tada nam niti Rainer Maria Rilke, koji tako lijepo piše da se kroz sva bića rasprostire jedinstven prostor, intimni prostor svijeta, neće puno pomoći. Jer da živimo sa takvom samosviješću o kojoj navedeni pisci pišu i na koju nam Vojinov rad ukazuje, ne bismo niti došli u situaciju hermetičnosti i paranoje, straha od života i vanjskih utjecaja, gubljenja antropozmičke vertikale i dosadnih, klišeiziranih nadmetanja materijalnim statusima kao navodnim pokazateljima snage, uspješnosti, promućurnosti, inteligencije, znanja, pa i mudrosti. Zato nejunačkom vremenu usprkos (Ivan Meštrović op.a.) koje kod nas traje li ga traje, radimo pošteno i ne osvrćimo se, budimo otvoreni kako bi omogućili da 'intimni prostor svijeta' prožme nutrinu bića našega ne radi ovoga ili onoga, već radi nas samih. Svakako ne usamljenih. Na putu na kojemu putnika nema (Lao Tse op.a.).

Vojin Hraste

'To svijet kuca na onu stranu mojih vrata', instalacija

Sasvim drugačiji (a u osnovi ne prerazličit) mravinjak od onoga kojega možemo susresti na šumskom putu, prikazan je u filmu Gorana Čače 'Škver Blues'. Prikazuje jedan prosječan radni dan radnika splitskog brodogradilišta u danima po zaposlenike nešto boljima od ovih danas. Čovjek bi rekao da unutar tako zadatog okvira baš i nema nekih događaja koji bi mogli u formi filma plijeniti pažnju zanimljivošću. Možda bi to i bilo tako da je film radio netko drugi, jer od relativno malog ili velikog (kako Vam drago) broja filmskih uradaka domaće produkcije barem ja ostajem ravnodušan u najvećem broju slučajeva. Dosadni su, klišeizirani i patetični, a često i prepuni loše odglumljenih scena. Bljak. Kod ovoga filma stvari stoje malo drugačije. Autor je poništio distancu između sebe i radnika i film snimio pogledom iznutra. Osim što ima izuzetno oštro oko i odličan osjećaj za režiju i montažu uspio je iz predloška jedne uobičajene, svakodnevne radne atmosfere ekstrahirati suštinu i obući je u gotovo trilerski zaplet bez konačnog razriješjenja. Nakon prvog gledanja ovog filma poželio sam otići u škver barem na jedan dan što je pomalo čudna želja. Osobito sagledana očima ljudi koji su u njemu svaki dan i kojima ga je opravdano ponekad puna kapa. Mada bi vjerujem, itekako voljeli i oni i mi da se priča sa splitskim škverom napokon pozitivno okonča... Nadam se da će ovaj mladi filmaš u doglednoj budućnosti imati priliku i za dugometražni igrani film.

Goran Čače

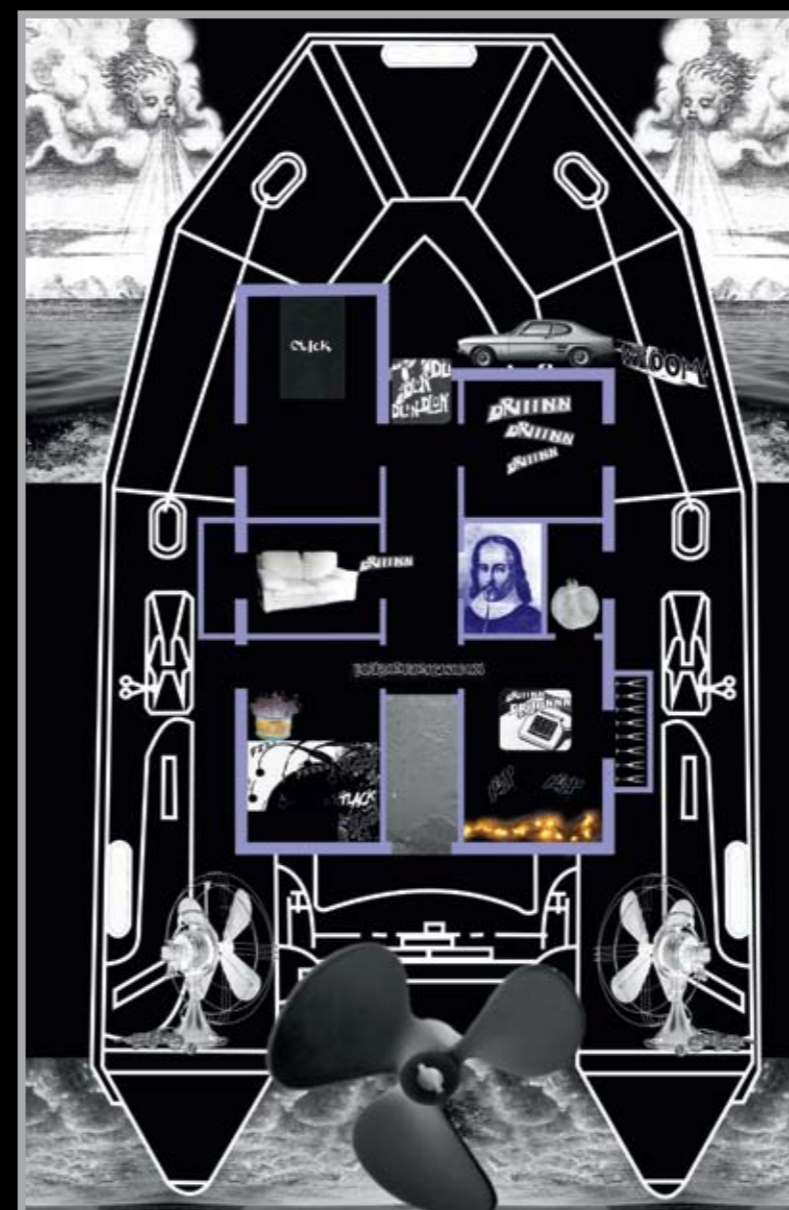
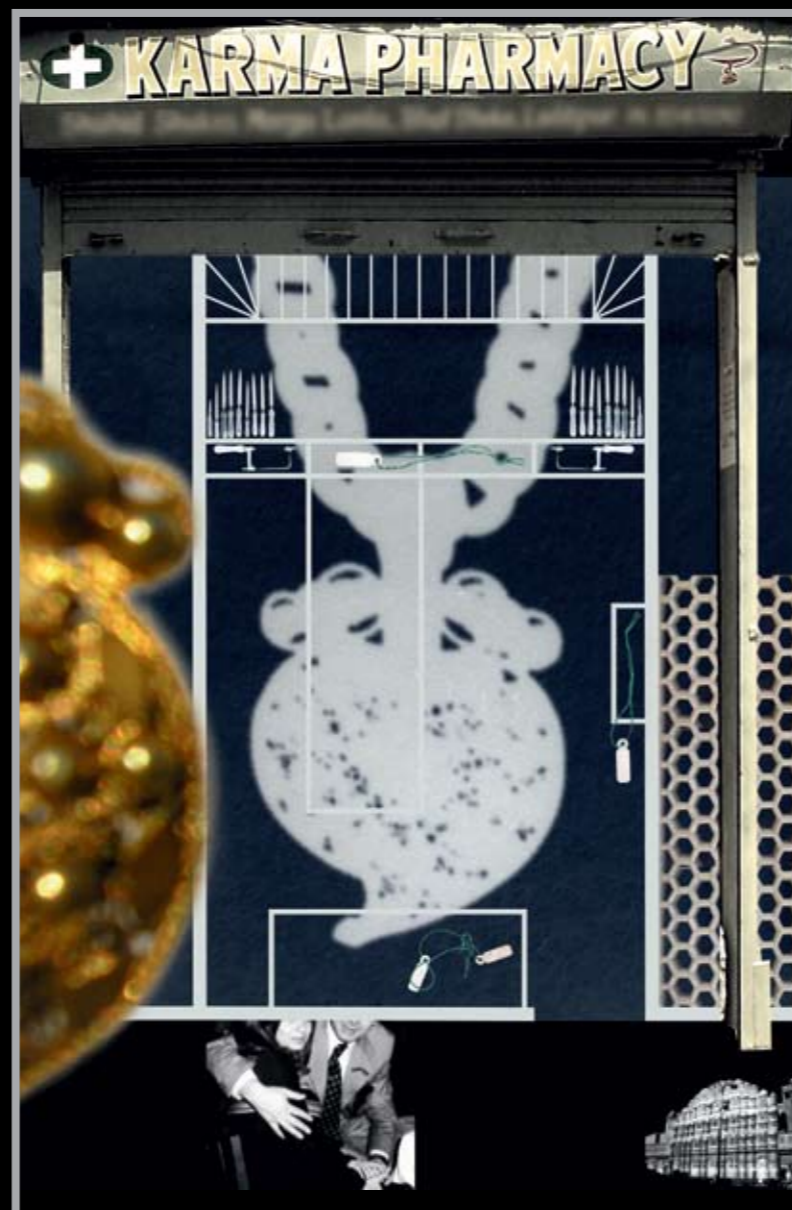
'ŠKVER BLUES'
 Produkcija: HRT&UMAS
 Žanr: Dokumentarni
 Trajanje: 25 min.

'Pas' Mislava Katalinića usudim se reći dostojno nastavlja niz prikaza ove životinje u djelima hrvatskih kipara od moderne do danas. Niz koji bih započeo sa Branislavom Deškovićem, nastavio sa Valerijem Michielijem, a dovršio sa Mislavom Katalinićem. 'Njemu nije do poruka ili ogledala posrnuloga svijeta, nego do uvjerljivosti svojih stanja' rečenica je kojom kolega Ive Šimat Banov precizno približava lik i djelo Valerija Michielija, a može se bez dvojbe primjeniti jednako točno i za ostalu dvojicu. Jednom bi trebalo sučeliti radove ove trojice vrsnih hrvatskih kipara na zajedničkoj im izložbi. Misli li netko da pretjerujem što Katalinića stavljam rame uz rame sa Deškovićem i Michielijem? Rado mu odgovaram da nije neophodno da umjetnik umre kako bi se tek eventualno onda netko ozbiljnije pozabavio njegovim djelom. Vremenska distanca kao uzus i argument opravdanja struke stoji, ali samo djelomično kao potporanj ideji što objektivnijeg sagledavanja predmeta izučavanja. Jer i živi smo i mrtvi smo istovremeno; i sada i ovdje, i svugdje, nigdje i nikad; zatečeni u ovome magičnom trenutku vlastitog postojanja koje istovremeno i jest i nije, koje stalno izmiče iako zapravo nikada ne iščezava. (Christian Boltanski op.a.)

Mislav Katalinić

'Pas', vareni čelik, 158 x 61 x 83 cm

Ne iščezavaju nikada, mada u sjećanju blijede prostori u kojima smo živjeli. 'Mjesta' Kristine Restović pokušaj su rekonstrukcije. Osobna arheologija ljubavi. Za razliku od Splita u kojemu živi i radi i u kojemu bi se hitno trebao otvoriti odsjek za izučavanje arheologije nataloženih nesporazuma. Od antike do danas bilo bi materijala za jednopredmetni studij. Tri predstavljena rada dio su ciklusa od osam tlocrtnih prikaza mjesta odnosno prostora autoričinog: odrastanja, oblikovanja, rasta, radosti, rada, imaginacija, snoviđenja i svega onoga što život donosi i odnosi. Studentski stan u Firenci, te u Splitu obiteljska radnja na Rivi i stan prijatelja Mladena Vrščaja u Palmotićevoj. Nema nostalgije. Radost življenja. Mjesta impregnacije. Kolaži sjećanja. Astralna prašina osvijetljena diskretno. Onako kako treba. Iščitanje detalja je zanimljivo, ali ne i nužno. Jer dočim pogledamo u njih i u nama iz sjećanja izranjaju tlocrti naših mjesta za koja smo intimno vezani. Poigramo se vlastitom memorijom i pokušajmo što preciznije u mislima premjeriti rodni dom i uvjeriti ćemo se koliko je krhko ljudsko znanje i sjećanje. Kako kaže autorica: 'Sve je puno slijepih ulica. U njima započinju priče, ali i svaka priča ima čuvara.' Koliko god nismo u stanju egzaktno premjeriti zidove sobi, bez prevelikog odstupanja jasno i točno znamo doživljaj koji se u njoj upijao. Jer naše biće ima vertikalnu polarnost - ono je naš dom, naša kuća u Svemiru (Gaston Bachelard op. a.) A linearnost našeg vremena iluzija je kognitivnog uma. Sjena stvarnog. Filmska vrpca. I sve što od minulog imamo. Tako malo i tako puno istovremeno.

Kristina Restović

1. S. Frediano 60, 300 x 200 cm, digitalni ispis na PVC platnu
2. Karma Pharmacy, 300 x 200 cm, digitalni ispis na PVC platnu
3. J. Palmotića prvi kat, 300 x 200 cm, digitalni ispis na PVC platnu

Film 'Akcija 9.99' je potpuno drugačiji film. To je film o splitskoj likovnoj sceni i njenim akterima čije radove na filmu vidamo rijetko ili nikako. To je film o vitalnijem, prisutnijem i manje umornom Splitu. Barem je to bila namjera autora, a koliko je tome tako i koliko je u namjeri (da na zanimljiv način predstavi scenu) autor zaista i uspio teško mi je i zapravo nedopušteno govoriti. Iz jednostavnog razloga. Zbog aktivnog sudjelovanja u nastajanju filma. Znam da u lijepoj našoj sukob interesa i nije neka stavka, ali čarobna šuma u kojoj pišem ovaj tekst sukob interesa drakonski kažnjava. Trezveno i bez velike halabuke. Doživotnim izgonom iz područja u kojemu se sukob dogodio. E barem da je i u lijepoj našoj jednako tako. Gdje bi nam bio kraj... Svakako obratite pozornost na članove udruge 'Kvart'. Ti dečki zlata vrijede.

Vlado Zrnić

'Akcija 9.99'
 Žanr: dokumentarni
 Trajanje: 50 min.
 Produkcija: Qadrum

U životu, osim u knjigama, izuzetno se rijetko nailazi na tako čist primjer zdravog odnosa prema vlastitom radu i stvarnosti na koju se svojim radom uvijek referira, kao što je to slučaj kod Milana Brkića. Trebala bi monografija, a ne nekoliko redaka u tekstu kataloga da se ovaj umjetnik valjano predstavi. Rijetko koristim riječ umjetnik, poštujući volju onih o čijim radovima pišem, ali u ovom slučaju neću je izostaviti. Preciznost i točnost iščitavanja stvarnosti, te izražavanje iste likovnim sredstvima jednako precizno i točno odlika je umjetničkog opusa Milana Brkića. 'Manje je više' (Mies van der Rohe op.a.) kod njega nije krilatica već prirodno stanje. Najfinija i aristokrati decentno rafinirana harmonija etike i estetike na svim razinama. Nikad bez humora. Uvijek odvojeno od bilo kakvog agitiranja. 'Najslade bebe Hrvatske' dio su sjajne niske Milanovih radova. Radi se o višegodišnjem prikupljanju i kolažiranju fotografija djece objavljenih u jednom hrvatskom časopisu kojeg ne želim imenovanjem reklamirati. Naime, roditelji su fotografije vlastite djece slali uz pristanak javnog objavljivanja ne bi li osvojili nagradu određenu propozicijama nagradne igre. Izvrsno je komentirao Igor Mandić rekavši da je te iste 'roditelje' trebalo tući dok su bili mali.

Milan Brkić

*'Najslade bebe Hrvatske'
kombinirana tehnika - novinski papir i kutije šibica, 52 x 72 cm*

Aluminijske ploče objekta 'Bez naziva (Pismo)', autora Velibora Jankovića sa ukucanim tekstom na četiri jezika: hrvatskom, engleskom, talijanskom i njemačkom prvi put su izlagane na '33. splitskom salonu' 2003. godine. Radi se o tekstu pisma što ga je poglavica Seattle uputio američkom predsjedniku 1854. godine povodom zahtjeva da njegovo pleme proda svoju zemlju. Tekst je kroatiziran uz minimalne i nužne izmjene, a svojim sadržajem – aktuelan. Bilo je zamišljeno da ploče budu postavljene u podnožju postamenta kipa Božice pravde pred Županijskim sudom u Splitu, no to su nam (bio sam jedan od četiri kustosa tog salona) zabranila gospoda iz suda i iz Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske, makar je od njih uredno zatražena dozvola za izlaganje. Objekt je izložen u podrumima Dioklecijanove palače uz drveni postament neadekvatnih dimenzija, na kojemu su bile naljepljene odbijenice spomenute gospode. Naknadno su ploče dobile dodatak: drvenu konstrukciju koja nosi četiri otiska na svili u tehnici solvent transfera. Time je objekt napokon definiran. I to kakav objekt. Totem koji plijeni pažnju u svakome pogledu.

Velibor Janković

'Bez naziva (Pismo)'
aluminij, drvo, svila, solvent transfer, 210 x 260 x 260 cm

'Match point' Borisa Šituma snimka je performansa, autorove reakcije na (ne)stanje tvrtke 'Uzor' koja se nalazi u kvartu u kojemu žive i djeluju članovi udruge za suvremenu umjetnost 'Kvart' čiji je Boris predsjednik. Nepokolebljiv i marljiv. Pokretač, zamašnjak i vrijedna radilica. O kojoj je meč lopti riječ svi znamo, a za one koji ipak ne znaju – u pitanju je menadžer tvrtke i poznati hrvatski tenisač Bruno Orešar. Koliko uzora je uzoritost kod nas izgubila barem Osiječanima nije potrebno govoriti. Split je po tom pitanju u odnosu na Osijek med i mlijeko, barem koliko iz medija mogu iščitati i vidjeti unutar zadnjih 20 godina. Krvopije; adrenalinski ovisnici o moći, materijalnom blagostanju i svekolikom utjecaju na druge; fiksirani u makijavelizam kojim popunjavaju temelje u kojima je poštenje kao gradbeni materijal tek naznačen u tragovima ako ga uopće i ima – e ti jahači na kratke staze misle da su nešto. Varaju se. Na svoju štetu. 'Sve ih je tribalo u ludare, umobolnice prije nego sjebaše bolnice i tvornice... A mi smo stranci u vlastitoj zemlji zbog ljudskog šljama. Lipa naša silovana. Heroji, ne trebaju nam puške ni pištolji, samo čisto srce i ničeg se ne boj!!!! (Saša Antić, TBF).

Boris Šitum

'Uzor'
 Žanr: dokumentarni
 Trajanje: 10 min.
 Produkcija: Kvart

Gdje, što i kako najčešća su pitanja koja mladi čovjek sebi postavlja u odabiru zvanja. 'Sol' Šimuna Šituma je rad zahvaljujući kojem je ove godine Šimun postao student splitske 'Umjetničke akademije'. Iako još nije član 'Hrvatske udruge likovnih umjetnika', što kao brucoš još niti ne može biti, ipak sam njegov rad uvrstio u ovu izložbu. Zbog toga što je odličan. Radnja se zbiva u roditeljskom stanu i stanu susjeda. Akteri su: mama, tata i susjed. Svi redom likovnjaci. Sol zbog 'soljenja' pod kojim uobičajeno podrazumjevamo pametovanje i mudrovanje drugih o nama i našem životu. Film plijeni jednostavnošću i nepretencioznošću. Kadar je krupan kako i dolikuje temi. Tekst koji čujemo zanimljiv. Jedina mana je tatin osmijeh na rubu usana koji u jednom momentu u prvi plan ističe glumu (koje u ostatku filma srećom nema) nauštrb prirodnosti i time kviri dojam gledatelju. Tata je dobar, mama je izvrsna, a susjed fantastičan. Što govore? Pogledajte film.

Šimun Šitum

'Sol'
Žanr: dokumentarni
Trajanje: 13 min.
Produkcija: Kvat

'Lay down your arm. And surrender to me. Oh, lay down your arm and love me peacefully. Yea. Use your arms for squeezin, and pleasing the one that loves you so.' su početni stihovi pjesme 'Soldier of love' u izvedbi Pearl Jam-a i naziv slike Kaće Svedružić koju izlaže. Ova slika je jedna od deset slika rađenih kombiniranom tehnikom iz ciklusa 'Top 10'. Svaka pojedinačno kao stranica dnevnika prikazuje atmosferu određenog doživljaja iz Kaćinog života i svaka naslovom sugerira jednu pjesmu kojom je taj doživljaj obavijen. 'Drage pjesme i ljudi, atmosfere, doživljaji, scene koje su se nekako vezale za te pjesme, subjektivno sve, naravno...' kaže autorica. Gledajući te slike i ja se dobro osjećam, a da nisam bio sudionikom doživljaja koji prikazuju. Slike su naslikane u maniri pop arta, a kako proizlaze iz života svježije su i oku ugodne. Imaju transparentnost znaka i poetiku filmskog kadra. Koloristički i u tretiranju svjetla odišu vitalnošću i lepršavošću. Sve zajedno kao cjelina i svaka ponaosob, pa i ovdje prisutna 'Soldier of love'.

Kaća Svedružić

'Soldier of love', kombinirana tehnika, 90 x 120 cm

'Bezvremena' Nives Čičin Šain je djevojčica izvedena u tehnici papier mâchéa u kojoj je ova umjetnica pravi virtuoz. Dok gledam ovu skulpturu imam osjećaj da ona ne pripada niti ovoj niti bilo kojoj drugoj izložbi, da zapravo uopće nije od ovoga svijeta i da je ovdje tek u prolazu. Kao da je netom istrčala iz slike Giorgia de Chirica 'Misterija i melanholija ulice' zaneseno i bez zaustavljanja, zaigrana i usmjerena prema naprijed. Prema nekom drugom metafizičkom svijetu, skrivenom našim očima. Kao trenutak djetinjstva što nakratko bljesne, brža od loših misli, lakonoga i poletna u duhu. Bezvremena. Kao što i djetinjstvo jest ili bi barem trebalo biti. Ovisi o nama samima. Tijekom cijeloga života zadržati dijete u sebi božanska je mudrost. Raditi stalno na sebi. Do dijamantnog sjaja brusiti ugljik od kojeg smo velikim dijelom sazdani ljudska je dužnost. Jer u suprotnom razlike između drvenog ugljena i čovjeka nema. 'Bezvremena' je trijumf estetike par ekselâns.

Nives Čičin Šain

'Bezvremena', 110 x 60 x 130 cm

'Valentino Bilić Prcić nije slučajno Valentino. Ma kakvi. Učinak njegova objektivna usmjerenog prema Splitu usporediv je jedino s efektom Rudolphova prodorna pogleda na nijemu plavojku, opčinjenu pred čadorom šekova sina. Valentinu će Split pokazati ono što prije nikom nije, darovat će ga slutnjom svoje još neumrle strasti i jednostavne vedrine, prišapnut će mu riječ-dvije i o svome mirazu, a onda ga – naravno, pa o Splitu je riječ! – ostaviti još malo na čekanju, jer šta će svit reć... A Valentino će, cilega života ka cviče bez vode, kod kuće ukrašavati njegove (njene?) slike svojim posvetama svakidašnjice, ulomcima sadašnje i minule stvarnosti, reljefima odanosti i pečatima postojanosti. Najveće je i najvažnije u svemu ipak to što bi Valentino, siguran sam sto posto, s jednakim zanosom, da ga sad preselite, od sutra zavodio i Sisak i Đakovo i Gospić i Zadar. I zavodio i zaveo i zavolio, premda sveudilj sanjajući Split. Jer Valentino, jednostavno, boluje od neizlječive urbofilije, što i Vama od srca želim. Urbofilija, to danas i ovdje zbilja zvuči kao ime neke opake bolesti. Osjetite li simptome, ne preostaje Vam ništa do li da i sebi i meni, i Valentinu i svima sličnima, svim građanima svojih i tuđih gradova, poželite epidemiju nezapamćenih razmjera. Takve, zaražene urbofilijom, neće nas ni vuci niti crne vrane.' (Renato Baretić) Ovaj tekst, dio predgovora, u katalogu Valentinove izložbe u Zagrebu toliko je dobar i toliko pogađa 'u srđu' da ga jednostavno prenosim. Zbog onih koji ga do sada nisu imali priliku pročitati. Onima koji jesu, neće smetati ponovno čitanje. Tri izložena rada su iz Valentinovog ciklusa fotografija 'Urbofilija' ili 'Lijepo je živjeti u Splitu', ciklusa od ukupno 40 fotografija – slika. 'Način kadriranja u kojemu je motiv najčešće sveden na fragment cjeline, prodorna energija slike koja nastaje u kontrapunktu dva fotografska plana, sfumato neizoštrenoga prvoga plana, a nadasve način postizanja atmosfere majstorskim korištenjem svjetla i gotovo slikarska kvaliteta površine, prepoznatljive su i jedinstvene kvalitete koje ovoga autora izdvajaju na hrvatskoj fotografskoj sceni.' (Sandi Bulimbašić) Vodoravne (različitim bojama) obojene linije u vrhu svakog rada, osim što vizualno daju kontrapunkt izražajnim okomicama formata, dah su raspoloženja autora u trenutku nastanka svake pojedine fotografije. Zajedno čine bogatu paletu koja na prelijep način zaokružuje cijelu ovu priču što u baštinu ostavlja Gradu i nama u njemu kristalnu kocku vedrine (Tin Ujević op.a.). U trajno vlasništvo. U svijesti kao melem za malodušnost koja stalno vreba i koja, htjeli mi to ili ne, prije ili poslije svakome od nas pokuca na vrata.

Valentino Bilić Prcić

'Urbofilija', digitalni ispis 38 x 40 cm

Sjećate li se Bruce Lee-a? Naravno da se sjećate. Tko se ne bi sjećao tog junaka kino dvorana. 'Bruce Lee flying' Tanje Ravlić Čelić predimenzionirani je print krupnog kadra ovog junaka našeg odrastanja snimljenog u svom prepoznatljivom, čuvenom letu. Na neki način ovaj rad predstavlja sponu između autoričinih video uradaka i njenog slikarstva, pa ga je bez boljeg poznavanja Tanjinih radova gotovo nemoguće smjestiti u bilo koji kontekst. Osim u onaj naš, intimni, koji sa Tanjom Ravlić i njenim radovima nema baš nikakve veze. Zato sam ga između ostalog i uzeo za ovu izložbu. Da moćno, kao pucanj, eksplodira u očima promatrača i oživi sve one kadrove njegove intime vezane uz lik i djelo Bruce Lee-a, jedne od nezaobilaznih ikona 20.-og stoljeća. U sjećanju provociram 'bolja vremena', jer bolja vremena već su tu. Sada i ovdje. 'U animusu svakoga od nas, svaka slika dvostruka jest. Ona vazda označava nešto drugo od onoga što sama jest. Da bi se u slikama uživalo, da bi ih se zbog njih samih voljelo, treba, bez sumnje, na marginama svega znanja prihvatiti i jednu poetičku poduku. Manje je potrebno baviti se snovima animusa, a više sanjarijama animae. Manje inteligencije u intersubjektivnoj psihologiji, više senzibiliteta u psihologiji intimnoga.' (Gaston Bachelard).

Tanja Ravlić Čelić

'Bruce Lee Flying', print na plastificiranom platnu, 220 x 390 cm

Pisati o fotografijama Rina Efendića uvijek mi je veliko zadovoljstvo i čast, ali i velika muka. Zato što Rino bježi, kao vrag od tamjana, od svakog definiranja svojih fotografija dopuštajući svima zainteresiranima za njegov rad potpunu slobodu doživljaja toga rada, slobodu otvorenu u svim pravcima i konotacijama pojedinačnih interpretacija. Do te mjere da pristaje na to da u njima ima i onoga čega nema, ako netko vidi da ima. Zen. Neopterećenost kojom isijavaju te fotografije me, dok ih gledam, stalno nutka uživanjem u polju astrala, a od mene odmiče bilo kakvu pomisao na rad. Draže mi je njegove fotografije gledati, nego o njima pisati. Kao što je i njemu draže snimati ih, nego o njima pričati. Ipak, ako ste dovoljno uporni i ako pitate iz srca, dobit ćete od ovog autora uvijek precizan i nedvosmislen odgovor. O svojoj fotografiji kaže: 'Od sveukupnosti slika ja odabirem samo jednu, jedan kut gledanja, jedan mali vremenski isječak od ukupnog vremena. Tako i u ovom slučaju. Ponuđena su mnogobrojna tumačenja, koja proizlaze iz mnoštva razina koje fotografija sama po sebi ima. Prisluškujući malo ljude koji su zastajali za slikom, čuo sam kako je prvo pitanje uglavnom bilo: Što je ovo? Tek nakon toga slijedilo bi polagano prepoznavanje objekta, mjesta i situacije. Puno mojih fotografija i iz prijašnjih ciklusa usmjereno je upravo na mjesto u kojem se nalazi takav neki predmet koji je izgubio prethodno značenje.' U fotografiji 'Prije poslije' predmet koji je, kako autor točno kaže, izgubio svoje prethodno značenje je veliki križ podignut u čast dolaska pape Ivana Pavla II. u Split. Vidimo ambijent koji kao takav više ne postoji. Zagušen je svim i svačim do neprepoznatljivosti. Podjednako nemarom ili prevelikim marom odgovornih i neodgovornih. Farizeja. Pritom nije indikativno da čovjek griješi, jer svi griješimo. Ali upitajmo se: kada smo zadnji put čuli da onaj koji ustvrdi da je griješio koncizno i taksativno nakon toga navede svoje navodne pogreške? Vrlo rijetko. Što će reći da su: floskule, demagogija, prenapuhanost sadržaja, velike riječi, a ništavna djela prisutniji no što bi bilo normalno. Ali to je već neka sasvim druga priča. Kome je do nje stalo neka se strpi. Uskoro su izbori pa će doći na svoje. Ja idem naprijed. U objektivu druga meta, isto odstojanje.

Rino Efendić

'Prije poslije', print na plastificiranom platnu, 220 x 220 cm

Posljednjih nekoliko godina (kako piše na svom blogu) jedna od tema koja zaokuplja pažnju Vedrana Perkova su spomenici. Njihovo značenje, uloga i svrha. Sustav odličnosti, vrijednosti, razlozi zbog kojih se donosi odluka da se nekome podigne spomenik. U njegovom radu 'Instant monument' svatko se može popeti stepenicama i ući na pijedestal. Postati spomenik. Barem nakratko. Bivajući unutar izlažemo se i postajemo dio instalacije, a rad i bivanje u njemu daju osjećaj slave i važnosti. Onoga čega izgleda uvijek jako nedostaje. Barem tako možemo zaključiti s obzirom koliko se energije troši da bi se stekle. Ogledalo je postavljeno nasuprot tako da možemo vidjeti kako nam spomenik 'stoji'. Eh, da barem hrvatski političari nisu tako sramežljivi u duši, svaki bi mogao po povoljnoj cijeni dobiti svoj vlastiti instant spomenik. Sa diskretnom dostavom na kućnu adresu. Rađen po mjeri. I ne samo oni. Jer zašto bi samo političari imali svoje instant spomenike? Žudnja za slavom, pa ako ne može drugačije onda barem instant slavom, tolika je da bi instant spomenici bili pravi hit. Ali to nije sve. Instant spomenici bi mogli postati strateški izvozni brend, jer ni ostatak svijeta nije cijepljen od žudnje za slavom i važnošću. Uostalom ako je normalno i više nego normalno za života kupiti grobnicu koja će nam poslužiti nakon smrti, ne vidim razloga zašto ne bi kupili jednu tako zgodnu stvar kao što je instant spomenik koji će nam služiti za života i to na svakodnevnoj osnovi. Eh, da nije te sramežljivosti...

Vedran Perkov

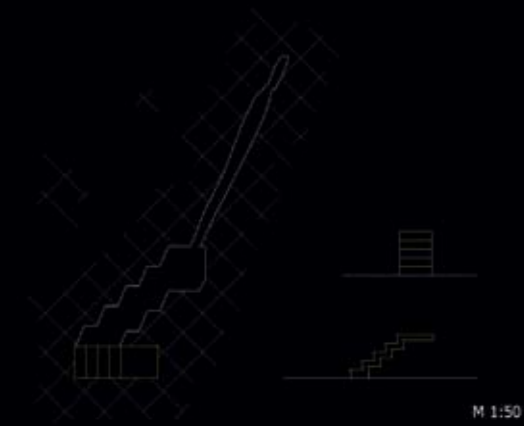
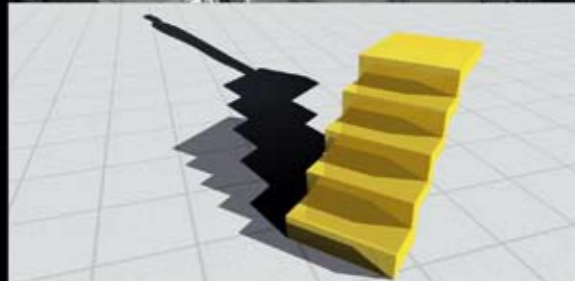
'Instant monument', drvo, panelke, cigla, 170 x 170 x 200 cm

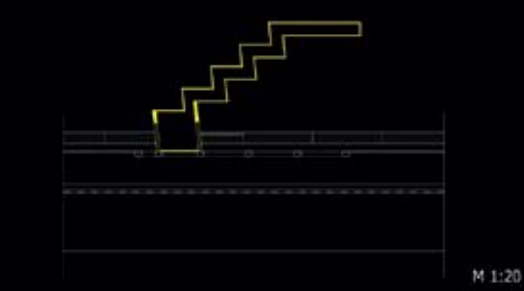
'Chair Time!', Alemke Đivoje lijep je i oku ugodan objekt lišen svake funkcionalnosti mada u stvarnom životu, koliko god to paradoksalno zvučalo, itekako funkcionira. U predodžbama i parabolama 'žudnja za stolicom' tradicionalno je u narodu prisutna već i na razini poslovice. Bilo da se radi o jednoj guzi na više stolica ili više guza na jednoj stolici. Ili i jednom i drugom fenomenu u paralelnoj egzistenciji. A crvena i crna u neposrednom i intenzivnom dodiru, jedna uz drugu kao što je to ovdje u ovome radu, su još od Marie-Henri Beyle Stendhala (da ne idem predaleko u minula vremena) zaštitni znak akumulirane napetosti međusobnih suprotnosti. U međusobnom srazu erosa i tanatosa, života i smrti. Ono što uvijek spašava iz stupice u koju kognitivan um (opterećen zahtjevima koji mu se na dnevnoj osnovi u frenetičnom vremenu postavljaju kao dužnosti i nužnosti) redovito upada kao riba u vršu, jest humor. Autorica se u ovom radu igra percepcijom, psihogramima, logičkim sklopovima, strastima i predrasudama. U tom labirintu humor je inteligentan izbor. Arijadnina nit s pomoću koje pronalazimo izlaz. Ako je instant spomenik Vedrana Perkova objekt koji bi svaki saborski zastupnik trebao dobiti na početku svoga zastupničkog mandata, onda je stolica Alemke Đivoje poklon koji bi mu trebalo pokloniti na kraju karijere. Nadam se da će provokacija biti prepoznata i da će spomenuti autori na moje i svoje zadovoljstvo prodati izložene radove. Gdje ste dobrostojeći? Kupite miljeniku ili kolegi zastupniku ako ne spomenik, onda barem stolicu. Za cijene se obratite autorima. Transport osiguran. Diskrecija zajamčena.

Alemka Đivoje

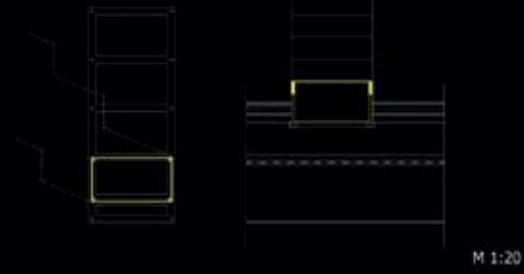
'Chair time!', objekt; guma, drvo, spužva, 101 x 43 x 45 cm

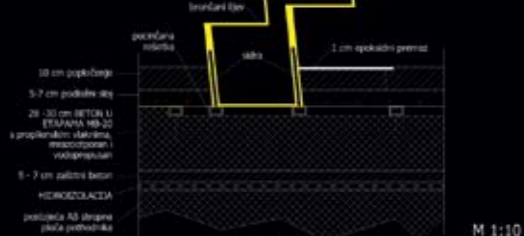
M 1:50

M 1:20

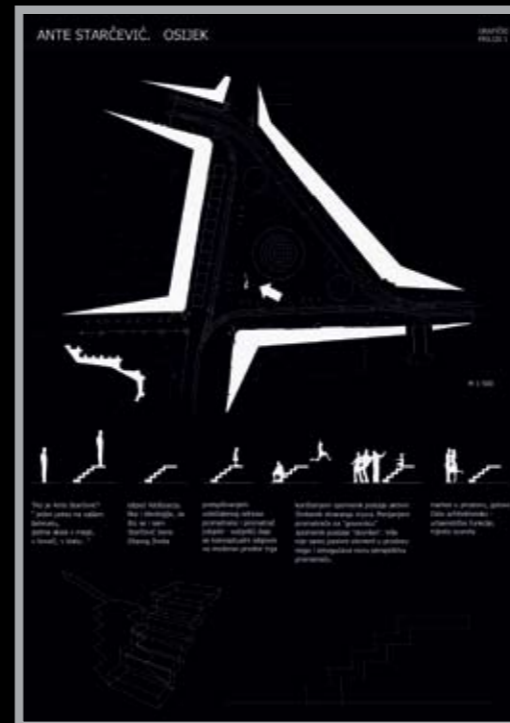

M 1:20

M 1:10

10 cm prokucanije
5-7 cm podstolje
20-30 cm BETON U
ETAPAMA HP-20
i prokucanije, stacionirni,
neakustičan i
vibracijski
6-7 cm završni beton
HIDROIZOLACIJA
pakovanje AB izolirane
ploče potpodnika

I na kraju 'Spomenik Anti Starčeviću' autora Roberta Jožića i Filipa Tadin. Rad koji je pobijedio na javnom natječaju za spomenik ocu domovine baš u Osijeku, ali zahvaljujući jednom drugom Anti nikada nije izveden. Nažalost nije. Namjera autora je bila izbjeći fetišizaciju lika i ideologije, za što se i sam Starčević borio čitavog života. On sam je na samrti preklinjao da se ne diže spomenik njegovom liku. Zato je ovaj spomenik u startu zamišljen kao spomenik idejama oca domovine, spomenik neustrašivom duhu Starčevića, a ne liku. Smisao rada je da izazove reakciju, da aktivira promatrača. Zamišljen je kao svojevrsni karakterni portret, a ne kao odraz njegove fizičke manifestacije. Ova 'govornica' je poziv da se aktiviramo, da se odlijepimo od tla i preuzmemo odgovornost. Ovo je svojevrsni poziv na pobunu u službi umjetnosti, tjeskobni protest kako kaže Karl Kraus, te dalje nastavlja: 'Umjetnost stavljena u službu utjehe čovjeka postaje put prema njegovoj smrtnoj postelji. Prava umjetnost postiže ispunjenje jedino kroz beznadno'. A sam Starčević poručuje: 'Kada vidiš da idu naruku zloći, da krepost progone, da nevrijedne uzvisuju, a zabacuju vrijedne, da grle neistinu, a istinu bičuju – nemoj se smesti ni skrenuti s prave staze. Znaj da ima i poslije današnjeg dana, dana... Nema postojanosti izvan istine, ni temelja izvan prava, ni ljepote izvan kreposti, ni kreposti izvan zasluge, ni zasluge izvan požrtvornosti za opće dobro.' Vječna slava i hvala Anti Starčeviću. Svjetlost vječna svjetlila mu. Počivao u miru Božjem. Amen.

Robert Jožić i Filip Tadin

'Spomenik Anti Starčeviću', 180 x 70 x 95 cm

Kao što Heraklit mudri reče, na obodu kruga početak i svršetak jedno su. Namjera mi je ovom izložbom predstaviti splitsku likovnu scenu, koliko se to jednom omanjom izložbom uopće može napraviti. Neka mi ne zamjere svi oni dragi ljudi čiji me radovi, zadnjih 16 godina koliko sam u Splitu, ustrajno dižu i u svekolikoj snazi i kreposti čuvaju, a koji nisu ovdje predstavljani. Biti će još izložbi. Krug izviti u spiralu i zakriviti prostor pa njime zasurfati, dar je Neba. Zahtjevan i odgovoran poziv. Umjetnost je, znamo, zdravstveno opravdan proces. Proces vlastitog brušenja, bez čekiranja i očekivanja. Želja poklonjena vjetru. Splitska likovna scena egzistira fraktalno, jer razlomljena je slika svijeta u kojem živimo. S druge strane, nikada prije tijekom povijesti (zahvaljujući tehnologiji) nije bilo u vidnom polju toliko puno slika tog istog svijeta. Očni živac nam je stalno bombardiran otkako otvorimo oči, pa dok ih ne sklopimo. Sa tolikom količinom forme, sa toliko malo sadržaja... Ipak susret sa novim uvijek je susret sa samim sobom, u 'Srcu tame', točno piše Joseph Conrad. I što je najbolje taj susret je uvijek otvorena mogućnost koja raduje. Sretna Vam i berićetna jesen. Čitajmo 'Plamen voštanice', cijena struje će kažu nakon izbora jako skočiti bez obzira tko pobijedi; a zima će biti duga i hladna. Tko ima krzneni kaput nosit će ga, tko ga nema neće ga nositi (Alfred Döblin op.a.).

Zaključak

CIP - Katalogizacija u publikaciji

SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA U SPLITU

UDK 7(497.5 Split)"20"

SPLITSKI likovni trenutak: Galerija

Kazamat, HDLU Osijek / Split: Hrvatska

udruga likovnih umjetnika, 2011.

ISBN 978-953-7740-02-3

140126053

ISBN 978-953-7740-02-3